

«Інвайронментальний менеджмент»

1. *Назва дисципліни* – «Інвайронментальний менеджмент».
2. *Лектор* – старший викладач Грищенко Надія Володимирівна.
3. *Статус* – вибірковий.
4. *Курс* – 4; *семестр* – 7.
5. *Кількість*: кредитів – 3; академічних годин – 108 (в т.ч. лекції - 14; практичні - 14; самостійна робота - 80).
6. *Попередні умови для вивчення* – При вивченні даного курсу студенти використають знання, здобуті під час вивчення таких дисциплін: «Основи екології», «Основи раціонального природокористування і охорони природи», «Теорія і методологія географічної науки», «Основи менеджменту», «Основи наукових досліджень», «Основи економічних знань».
7. **Опис курсу:**
 - a. **Мета курсу:** є формування у студентів екологічного/інвайронментального мислення в процесі управління, а також отримання практичних навичок прийняття рішень та оцінки їх ефективності з урахуванням наслідків для стану навколишнього середовища.
 - b. **Завдання курсу:** розкриття сутності поняття «інвайронментальний менеджмент»; визначення особливостей та основних підходів до прийняття управлінських рішень з урахуванням впливів на навколишнє середовище; окреслення недоліків та переваг різних методів оцінки впливу діяльності людини на навколишнє середовище; підбір інструментів, які використовуються на різних рівнях для досягнення цілей інвайронментальної політики; визначення ролі бізнесу у вирішенні проблем взаємодії людини і навколишнього середовища.
 - c. **Зміст курсу:** Поняття інвайронментального менеджменту. Управлінські рішення для досягнення стійкого розвитку. Економіка і навколишнє середовище: аналітичні методи оцінки впливу. Інструменти для впровадження принципів інвайронментального менеджменту. Спільне прийняття рішень для цілей стійкого розвитку. Інвайронментальний менеджмент в економіці. Інвайронментальні стандарти ISO 14000 та EMAS. Інвайронментальний маркетинг.
8. *Форми та методи навчання* – лекції, практичні роботи, самостійна робота студентів згідно з програмою курсу.
9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – контроль знань здійснюється шляхом проведення контрольних робіт за модульно-рейтинговою системою.
10. *Навчально-методичне забезпечення* – електронні презентації лекцій, завдання і матеріали до практичних робіт, організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.
11. *Мова викладання* – українська, російська.
12. *Список рекомендованої літератури:*

Базова:

1. Почекаева Е. И. Окружающая среда и человек : учебное пособие для вузов / Елена Ивановна Почекаева . – Ростов на Дону : Феникс, 2012 . – 574 с. : табл. – (Высшее образование) . - Библиогр.: с.562-571 . – На рус. яз. - ISBN 978-5-222-18876-7
2. Екологічний менеджмент : навчальний посібник для вузів / За ред.: Василь Федорович Семенов, Олена Леонідівна Михайлюк ; Татьяна Павловна Галушкина, Г.В. Крусір, В.М. Мозгалева, Л.В. Сухіна . – Київ : Центр навчальної літератури, 2004 . – 406 с. – На укр. яз. - ISBN 966-8365-15-1
3. Коренюк П. І. Менеджмент навколишнього природного середовища / Петро Іванович Коренюк, Бердянський інститут підприємництва . – Дніпропетровськ : Видавництво Національної гірничої академії України, 2001 . – 222 с. - Библиогр.: с.195-201 (126 назв) . – На укр. яз. - ISBN 966-7476-61-8
4. Черванев И. Г. Инвайронментальный менеджмент в канве устойчивого развития и обучения менеджеров организаций / Игорь Григорьевич Черванев, Елена Владимировна Островская //

- Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна / Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Сер.: Екологія . – 2006 . – С.85-89
5. Ingemar Renberg, Christian Bigler, Richard Bindler, Matilda Norberg, Johan Rydberg, Ulf Segerström. Environmental history: A piece in the puzzle for establishing plans for environmental management. *Journal of Environmental Management*, Volume 90, Issue 8, June 2009, Pages 2794–2800 – <http://dx.doi.org/10.1016/j.jenvman.2009.03.008>
 6. Joseph R. Kasprzyk, Shanthi Nataraj, Patrick M. Reed, Robert J. Lempert. Many objective robust decision making for complex environmental systems undergoing change. *Environmental Modelling & Software*, Volume 42, April 2013, Pages 55–71– <http://dx.doi.org/10.1016/j.envsoft.2012.12.007>
 7. Mathis Wackernagel, William E. Rees. *Our Ecological Footprint: Reducing Human Impact on the Earth*: New Society Publishers, 1996. – 160 p. – ISBN086571312X, 9780865713123

Допоміжна:

1. Друкер П. Менеджмент. Вызовы XXI века : пер. с англ. / Питер Друкер ; Пер. Н. Макарова . – Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2012 . – 235 с. – (Классика менеджмента) . - Библиография в подстрочных примечаниях . – На рус. яз. - ISBN 9785916573657
2. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навчальний посібник / Віталій Іванович Захарченко, Наталя Миколаївна Корсікова, Микола Миколайович Меркулов . – Київ : ЦУЛ, 2012 . – 446 с. - Бібліогр.: с.423-427 (83 назви) . – На укр. яз. - ISBN 9786110102803 : 90.00
3. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент : підручник для вузів / Тетяна Олександрівна Скрипко . – Київ : Знання, 2011 . – 423 с. : схем., діагр. - Бібліогр.: с.349-357 (117 назв) . – На укр. яз. - ISBN 978-966-346-718-4
4. Черваньов Д. М. Менеджмент. Терміни, тексти, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт : підручник / Дмитро Миколайович Черваньов ; Передне слово В.М. Геєць . – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2010 . – 853 с. : іл. - Бібліогр.: с.837-853 (507 назв) . – На укр. яз. - ISBN 966-594-269-7
5. Лукьянихин В. А. Экологический менеджмент: принципы и методы / Вадим Александрович Лукьянихин, Николай Николаевич Петрушенко . – Сумы : Университетская книга, 2004 . – 408 с. - Библиогр.: с.396-407 (213 назв.) . – На рус. яз. - ISBN 966-680-126-4
6. Пахомова Н. В. Экологический менеджмент. Практикум : учебное пособие для вузов / Надежда Викторовна Пахомова, Кнут Рихтер, Альфред Эндрес . – СПб.; М.; Х.; Минск : Питер, 2004 . – 351 с. – (Учебное пособие) . – На рус. яз. - ISBN 5-314-00159-4
7. Лук'янихін В. О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком / Вадим Александрович Лук'янихін . – Суми : Університетська книга, 2002 . – 314 с. : табл. - Бібліогр.: с.300-314 (232 назви) . – На укр. яз. - ISBN 966-680-063-2
8. Пуртов В. Ф. Регіонально-адміністративний менеджмент : навчальний посібник для вузів / Володимир Федорович Пуртов, Вікторія Павлівна Третяк, Марина Михайлівна Кудінова, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013 . – 311 с. : табл., схеми, іл., діагр., карти, портр., 2 л. кольор. карт. – (Навчальний посібник) . - Бібліогр.: с.260-268 (131 назва) та наприкінці тем . – На укр. яз. - ISBN 978-966-623-938-2
9. Terre Satterfield, Robin Gregory, Sarah Klain, Mere Roberts, Kai M. Chan. Culture, intangibles and metrics in environmental management. *Journal of Environmental Management*, Volume 117, 15 March 2013, Pages 103–114 –<http://dx.doi.org/10.1016/j.jenvman.2012.11.033>
10. An Overview of Corporate Environmental Management Practices/Joint Study by the OECD Secretariat and EIRIS - <http://www.oecd.org/industry/inv/corporateresponsibility/18269204.pdf>
11. Graciela Kuechle, Diego Rios.The Coase theorem reconsidered: The role of alternative activities. *International Review of Law and Economics*, Volume 32, Issue 1, March 2012, Pages 129–134 – <http://dx.doi.org/10.1016/j.irl.2011.10.001>

Инвaйронментальный менеджмент

